

Sandpappret

NR 11-12 November – December 2023

Årg. 28

Jul & Advents- MARKNADER

**Extrastämman
Röda Korset**

SANDA IF
SÄSONGSAVSLUTNING

JULBORD&DANS

Infomöten
Skapa våtmarker
i Sanda & Västergarn

Energi

After
Work

sandagotland.se

Vad händer i Sanda och Västergarn?

NOVEMBER 2023

- Fre 10/11 QUIZ-NIGHT på Stelor kl 21.00
Sön 12/11 Extrastämma Röda Korset Gervaldsgården kl 14.00
Tor 23/11 Vattenmöte i Västergarns Hembygdsgård kl 18.30
Lör 25/11 Avslutning med Pizza, Sanda IF, vid Stenhuse kl 18.00
Mån 27/11 Möte Hembygdsföreningen Sanda bygdegård kl 19.00
Tor 30/11 Vattenmöte i Sanda bygdegård kl 18.30

DECEMBER 2023

- Lör 2/12 Liten Adventsmarknad i Sanda bygdegård kl 11-15
Fre 8/12 Energi After Work på Stelor kl 17.30. QUIZ-NIGHT kl 21.00
Lör 9/12 Tipspromenad med glögg vi vattensågen kl 14.00
Sön 10/12 Julmarknad i Västergarns Hembygdsgård kl 13.00-16.00
Lör 16/12 Julbord med dans i Sanda bygdegård kl 18.30
Sön 17/12 Adventsfika i Hildings Torp kl 14-16

JANUARI 2024

- Fre 26/1 FredagsMys i Västergarns Hembygdsgård kl 19.00

Köp Sandakassen!

Ge bort som julklapp eller köp till dig själv och visa att du är en glad Sandabo.

Det är en tygkasse med dubbla handtag tillverkad i 100% återvunnen bomull. Den är i en tjock kvalite och med en rejäl bottenbälg. Färgen är grafitgrå med ljusgult tryck.

Pris 100 kr.

Finns hos Gunnel Wallin och vid Stenhuse gårdsbutik

Händer i Sanda

Sanda Västergarn Röda Kors kallar till

EXTRASTÄMMA

Söndagen den 12 november kl. 14.00 i Gervaldsgården

Anledningen till extrastämma är att Röda Korsets riksstämma beslutat om kretssammanslagning i hela Sverige.

Om stämman godkänner nedläggningen kommer vår Röda Kors Grupp att tillhöra Gotlands Södra Röda Kors krets.
Välkommen

SANDA IF SÄSONGSAVSLUTNING

Lördagen den 25 november kl 18.00 vid Stenhuse Gård

Sanda IF bjuder på pizza och trevligt sällskap.

Anmälan till: Håkan A tel. 073 158 61 07

eller Tomas H tel: 070 844 52 12

Anmäl senast 22:e November

Medlemsskap kan ordnas på plats!

Välkomna!

Möten om vårt vatten

Vi känner alla till värdet av vårt vatten.
Och behovet av åtgärder för att restaurera och återskapa
våtmarker och vattendrag är stort, för biologisk mångfald,
minskad övergödning, grundvattenbildning och
klimatanpassning med mera.

Välkommen till en kväll där vi berättar,
visar exempel och diskuterar kring möjliga
åtgärder, finansieringsformer och juridiska
avvägningar.

Sportfiskarna och Länsstyrelsen deltar och
bjuder på fika.

Västergarns hembygdsgård:
Torsdag 23 nov kl. 18.30 – 21.00

Sanda Bygdegård:
Torsdag 30 nov kl. 18.30 – 21.00

Restaurera och återskapa våtmarker och vattendrag

ADVENTSMARKNAD

i Sanda Bygdegård lördag 2 december kl 11-15

*Välkomna på jullunch med gröt och smörgås, kaffeservering.
Här finns en liten marknad med Röda korsets lotteri, hantverk,
hembakt, matklappar med mera till julklappar eller dig själv.*

Välkomna hälsar Sanda Hembygdsförening

Tomten kommer till Vattensågen!

Lördagen den 9 december
mellan kl 14-16. Välkomna!

VEST-Byggdens LRF avdelning
välkomnar alla barn och vuxna
till Tipspromenad och glögg vid
Vattensågen vid Petarve Sanda.

Tomte med överraskning!

SANDA ADVENTS KAFFE

Sönd 3 dec kl 12-17

Saffransbullar, pajer,
och julsmörgåsar

Välkomna!

SANDA KAFE
(Gamla affären mitt i Sanda)

Välkomna på Julbord i Sanda!

Vi serverar ett härligt Julbord med musik och dans i Sanda bygdegård lördagen den 16 december.

Program:

Välkomstglögg kl 18.30

Jubord och lotteri kl 19-20.30

Musik och dans till OKTAV, kl 20.30–24.00

Anmälan senast 5 December till

Anki, tel 070 744 20 17.

Pris 350 kr per person. Boka nu!

(Begränsat antal platser)

Enbart dansbiljett efter kl 20.30 kostar 150 kronor.

Välkomna hälsar Sanda Dans- och Hembygdsförening

Gofika vid Hildings Torp

Välkomna på adventskaffe vid Hildings torp. Söndagen den 17 december kl 14-16.

Brasan är tänd och kaffepannan är på.

Kom och njut en stund i torpet bredvid vattensågen vid Petarve.

Passa också på att gå vandringsleden i skogen längs med ån.

Den går längs slingriga stigar intill vattnet och är mycket naturskön.

Vandringsstigen är under perioden 16 /12–6/1 juldekorerad.

Räkna tomtar och lägg en lapp i lådan på hur många du hittat.

Tomten delar ut ett pris i januari om någon hittat alla.

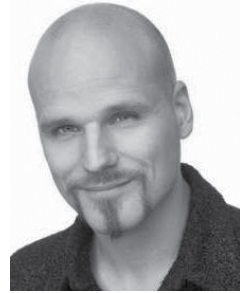

Jul, Lucia och Musik i våra kyrkor

Söndag 3 dec kl 11.00 i Västergarns kyrka
Gudstjänst med extra sång av Fredrik Willstrand
och efterföljande adventslunch i hembygdsgården.

Lördag 9 dec kl 17.00 i Sanda kyrka
Luciatåg med Klinte pastorats barnkör

Julafton 24 dec kl 23.00 i Sanda kyrka
Julnattsgudstjänst.

Köp Från Gutabygd!

Från Gutabygd är Gotlands Hembygdsförbundets årsbok. Första årgången kom ut 1979.

Mycket intressant läsning om allt möjligt från Gotland.

I boken finns bland annat en artikel om Västergarn, årets socken. Pris 150 kr.

Finns att köpa hos Gunnel Wallin, tel 070 291 13 83.

Kreativt skapande

Den här bilden på Gunnel Wallin skapade Malva Hemmungs. Gunnel fick den till sin årsdag.

Det går att använda ett foto och sedan måla på fotot genom att nyttja programmet som heter Keynote. Något att göra under mörka höstkvällar?

Text och bild: Agneta Lippman

Att bedriva jakt

Vad krävs för att få bedriva jakt? Idag behöver du ha jägarexamen. Det kravet infördes 1985. En teoridel som du sedan får tenta av via Naturvårdsverket. Sedan uppskjutning med ett antal olika prov.

Därefter behöver du skaffa vapenlicens hos Polisen för att få inneha ett vapen. Polisen avgör din lämplighet. Slutligen, tillgång till jaktmarker. Du kan ha egen mark, arrenderad mark eller få gå med och jaga på annans mark.

Om du ska delta i jakt och vara med och dela på bytet så ska du ha löst ett jaktkort. Det löser du via Naturvårdsverket, men betalningen går till Kammarkollegiet som hanterar viltvårdsavgiften. Idag kostar det 400 kr.

Att bedriva jakt är inte enbart att fälla vilt. Det är också hos seriösa jägare att bedriva viltvård. Att se till att det på egen eller arrenderad mark inte finns mer vilt än marken tål. Blir en population för stor så kan djuren svälta under vintern. Det är också viktigt att tillse att antalet predatorer inte är för många. Det är vilda djur t ex varg, järv, lodjur m fl som dödar och äter upp andra djur.

Alla är ju inte så förtjusta i jakt, men jakten är en del av vår tillvaro och kommer så att förbli för att bland annat hålla lämpliga bestånd av rovdjur. Dessutom anser många att köttet från vilda djur är det bästa köttet att äta.

Jag lägger inga värderingar i ovanstående text, enbart en presentation.

Hur ser då jakt ut i Sanda?

Jag fick tillfälle att prata en stund med Kjell Wallin, se bild. Kjell har jagat i ungefär 50 år. Från början kanin och räv. Idag jagar han helst rådjur.

I sin ungdom höll Kjell på med tävlingsskytte. Ett år var han Södra kretsens juniormästare. Han jagar både på egna jaktmarker och på annans mark. Kjell jagar helst med drivande hund. Han har tre drevrar.

Rådjursjakten är i gång och pågår till och med januari månad ut. Jag kan bara säga, lycka till med den här jaktsäsongen!

Text och bild: Agneta Lippman

Språkutveckling?

Nu mals det ner vårt idiom och tycks mig väl anglifierat När de och dem nu blivit dom så känns det rätt så deformerat

Isär skrivs ord som hör ihop och saknas gör numera "atten" Man tycks ha hamnat i en grop varför det vet nog ej ens katten

Att byta lite hur som helst från "vare sig" till "varken eller" om man av språkfrihet är frälst ser ut att vara det som gäller

Dock borde väl var journalist som finner dessa utbytbara trots det till syvende och sist rätt lära sig hur det ska vara

Till slut: "Vart går vår buss till stan?" kan man få höra någon spörja och även om man är rätt van så känns det som en språklig sörja

**Tack alla för ett innehållsrikt verksamhetsår
Sanda Hembygdsförening önskar**

God Jul & Gott Nytt År

VÄSTERGARNNS HEMBYGDSFÖRENING

Medlem i föreningen är alla boende i Västergarn med omnejd som vill verka för föreningens syfte och ändamål.

Hembygdsföreningens verksamhet ska stimulera och föra fram socknens kulturella och sociala liv med olika aktiviteter, vård av Hembygdsgården gamla skolan och Valbyte.

En levande socken.

Återkommande varje år är Valborg, Gökotta, Konstutställning, Sockendag, Lammfest, Afternoon Tea.

Information om kommande aktiviteter finns i Sandpappret och på VIP-skylden vid vägen. I www.bygdeband.se pågår ständig dokumentation med bilder och texter om hus, människor och händelser från bygden.

Boka t.ex. konferens, arbetsmöte, kurser i hembygdsgårdens vackra sal och med ny teknik för bildvisning.

Ta en paus i inspirerande miljö och promenera på naturstigen eller på den gamla historiska vällen.

Låna en bok i Bokboden som står öppen året runt.

För uthyrning av hembygdsgården, och lägenheten

kontakta: vastergarn.hembygdsforening@hotmail.com

Cathrine Molin, 070-491 86 31

Västergarn har en Hjärtstarter, placerad på hembygdsgårdens yttervägg. Kontakt. Ingela Penje tel. 0709-527072

Stöd gärna Hembygdsföreningen.

BG: 569-4369, SWISH: 123 188 6944

www.vastergarn.info www.hembygd.se/vastergarn

Händer i Västergarn

Energicentrum bjuder in boende
i Västergarn socken till

Energi After Work

På Stelor

8 december kl. 17.30

Energicentrum Gotland bjuder på
korv med bröd + soppa
& smått och gott om energi (på Gotland)

O.S.A senast 1 dec till energicentrum@gotland.se

STÅENDE PROMENADER I VÄSTERGARN

Saml. parkering mitt emot festplatsen

tisdagar kl. 9.30

energicentrum
GOTLAND

Julmarknad i Västergarn hembygdsgård

Andra advent 10 december kl. 13.00-16.00 blir det julmarknad i hembygdsgården, i vår fina stenlada och trädgård.

Vi laddar upp med all försäljning man kan tänka sig, och lotteri förstås!

Tomten kommer med julklappar till alla barn!
Kaffeförsäljning med saffransbröd, pepparkakor, korv och glögg!

Välkomna!

”Fredagsmys”

på det nya året 2024 med en intressant föredragshållare.

Välkommen till Västergarns Hembygdsgård fredag den 26 januari kl. 19.00.

Ett tillfälle, en stund i all enkelhet att tillsammans träffas och umgås då vintermörkret tränger sig på runt knutarna!

Lars Bäckman breättar i ord och med ett bildspel om gamla lanthandlar.

Därefter serverar vi en varm gryta, smör, bröd och ost för 250:-.

Vin eller öl till självkostnadspris.

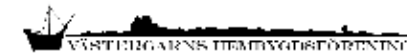
Vi hoppas på en trevlig kväll tillsammans!

Max antal deltagare är 50, så först till kvarn gäller!

Föranmälan är obligatorisk till Håkan Nordenberger.

0498-24 50 04 eller 0768 - 81 60 00, hakan@nordenberger.com

Varmt välkomna!

TK-Trailer
HENRA
SM-SLÄPET
UNIHAK BYGGNADSTÄLLNINGAR

HYR MASKINER HOS OSS

Ni hittar oss längs väg 140 i södra Västergarn!

Nås alltid på telefon

Rauk Maskin
Maskinuthyrning och försäljning

070-750 99 14 • Sanda Lekarve 758 i Klintehamn
info@rau maskin.se • www.rau maskin.se

Rauk Maskin - Vi Hyr Ut

Butiken öppen
mån-fre 11-15

HÖST & VINTER 2023 PÅ

STELOR

10 NOVEMBER
QUIZ-NIGHT!

Missa inte vår quiz-night med vår bästa granne Kicki kl 21.00 – Välkomna!

11 NOVEMBER
GÅRDSMIDDAGEN GOES
TRYFFEL & ÖL!

HELGEN 8 & 9 DECEMBER
VI ÖPPNAR VI UPP
RESTAURANGEN MED VÅR
PUBMENY OCH GÅRDSMIDDAG!

8 DECEMBER
QUIZ-NIGHT!

Missa inte vår quiz-night med vår bästa granne Kicki kl 21.00 – Välkomna!

9 DECEMBER
GÅRDSMIDDAGEN GOES
GRIS & VIN!

Nu blir det jul med Buttlegrisen & Ida från Provinum = bästa juliga kombon i världen tycker vi. Vi bjuder in till en kväll där vi möter Ida från Provinum som håller goda viner och vi möter Fredrik Willstrand – grisuppfödaren som älskar sina glada linderödsgrisar.

Boka gärna på 0735-15 70 80
Eller bara kom och åt god mat!
Välkomna!

UNEA

Hemtjänster AB

Vi gör din vardag bekvämare

Vi utför biståndsbedömd kommunal **hemtjänst**, priset är det samma som i regionens regi och fakturan kommer från Region Gotland.

Vi har små arbetsgrupper som ger: Kontinuitet i personalgruppen som vet hur du vill ha det.

Det ger trygghet, förtroende och tillit.

Kontaktperson som hjälper dig med kontakter - vårdcentral, sjukgymnast/arbetsterapeut, fotvård, frisör, färdtjänst mm.

Du vet väl att du kan välja oss, eller byta till UNEA Hemtjänster i följande socknar:

Klintehamn Sanda Västergarn Tofta Eskelhem
Mästerby Väte Hogrän Fröjel Hejde
Lojsta Gerum Levide Eksta Sproge

För dig som bara behöver lite städhjälp i hemmet så kan du boka in ett fönsterputs eller storstäd samt städ i återkommande intervall.

Vi erbjuder skatteavdrag på ditt s.k. rut-städ.

Läs mer på www.unea.se

VÄLKOMMEN ATT RINGA 0498-24 03 58
så hjälper vi dig!

STENHUSE GÅRD

**Vi har fryst in
den söta smaken
av sommar
i små praktiska
förpackningar på
200 gram.**

Sätt lite extra smak på hösten med hjälp av sommarens hallon.
Gårdsbutiken är öppen vardagar 9-18 och lördagar 10-16.
Gilla oss på facebook, så får du alltid goda nyheter från Stenhuse!
facebook.se / Stenhuse Gård

Välkommen till Sanda

Oj vad hösten gick fort och plötsligt är det jul.

Det är ju så att tiden går fort när man har roligt. Roligt och läskigt var det på spökvällen parken var full av modiga barn och lättskrämda vuxna. Tack alla spöken och korvgrillare, nu får ni lugna ner er så ses vi i nästa år.

Jag har också varit i en fullsatt bygdegård och ätit massor av goda kakor då Rödakorset hade kaffekalas med auktion. En stor summa samlades in till Värdebarn. Det finns stora behov att hjälpa många barn i världen som har det svårt just nu. Därför kändes det bra att få bidra och glad att gå hem med grytlappar med mina favoritfigurer Mumintrollen, "vinn-vinn".

Nu lämnar vi pumporna och det blir stillsammare. Helgen, vi tänker på nära och kära som lämnat oss. Våra kyrkogårdar görs fina av klockarna. Vi dekorerar och tänder ljus det blir vackert, stämningsfullt och det lyser upp i höstmörkret. Snart jul och det märks tydligt i detta Sandpapper med bland annat julmarknad, adventsfika och juldans. Däremellan och efteråt behöver man lite frisk luft och en promenad. Då kan ni gå rundan vid Vattensågen och leta tomtar.

Detta är ett dubbelnummer och jag önskar alla en **God jul och ett Gott slut** så hörs vi på nya året. Hälsningar Anki Wallin

ANNONSERING i SANDPAPPRET

Hel sida A5: 300 kr

Halv sida: 150 kr

1/4 sida: 75 kr

Föreningsaktiviteter: Gratis

MEDLEMSAVGIFTER 2023

Sanda hembygdsförening

Familj: 150 kr. Enskild: 75 kr

Betala till

Postgiro 28 65 38-4

eller Swish nr: 123 671 35 72

BOKA SANDA BYGDEGÅRD

Ring Åsa S Andersson 0498-242016 sanda.bgard@gmail.com

Nästa nummer av Sandpappret blir ett januarinumner 2024.r

MANUS IN SENAST 28/12.

Lämnas till hembygdsföreningens styrelse eller epost
sandpappret@sandagotland.se

Sanda och Västergarns hembygdsföreningar samarbetar med

